

Kultúra

SZERKESZTI: HORVÁTH JÁNOS

Érdeemes tájékozódni minden burgenlandi kulturális eseményről az interneten, különös tekintettel arra, hogy Ausztriában bizony borsos áron mérik a belépőket.

BURGENLAND: AHOLO PÉNZT FEKTETNEK A KULTÚRÁBA
Koncertek a csillagos ég alatt

Csábító és különleges plakát. Burgenlandba invitál, nem valamely egzotikus országba, és a mennek is az emberek.

Burgenlandban 277 ezren élnek. Áttételesen minden kilencedik ember a kultúrából. Hazánkban is egyre több jó példa van a kultúra, a fesztiválok munka- és bevételgeneráló szerepére – a legutóbbi hétvégéről elég csak a VOLT-ot vagy a Győrkecskésztált említeni. Nyugati szomszédaink azonban ezen a területen is előbbre járnak egy kicsit. Nemrégiben például kinyitotta kapuit Kismartonban, az Esterházy-kastélyban a régjő egyik legnagyobb szabadtéri koncertterme. Pedig ilyenből már van pár a környéken.

KITEKINTŐ
VARGA LÁSZLÓ

A napokban életem eddigi legnagyobb klasszikus koncertélményében volt részem, karantjánysíra a szomszédban, Kismartonban, az Esterházy-kastély mögött újjáéledt csodálatos parkban. Itt kötöttek örök barátságot a természet és a kultúra, melynek pillanatnyi csúcspontja az újonnan felavatott szabadtéri koncertterem. A kastélypark egyike a legfontosabb és legszebb klasszicista természetes parkoknak Kelet-Közép-Európában. Önmagában megér egy látogatást, hát ha még kiegészítjük egy kis burgenlandi körutazással.

Fürst Nikolaus II. Esterházy 1800 körül kötötte össze a park sétányait, fásorait kisebb parkokkal és utakkal. Most először nyitotta meg a kapuit a nagyközönség előtt ez az új „open air”, szabadtéri koncertterem. A nézőtérén 4000 néző foglalhat helyet, ez önmagában hatalmas szám, főleg úgy, hogy a tartomány fővárosában, Eisenstadtban mindösszesen 14 ezren élnek. Am a nézőtér mégis tele van, hiszen Béctől Budapestig jönnek az érdeklődők. Olyan nagyságok lépnek itt színpadra, mint legutóbb például a mezzosoprán *Elina Garanca*.

A két óriáskivetítő, amely már elválaszthatatlan a nagy szabadtéri koncertektől, még ha komolyzenéről és nem éppen valamely könnyűzenei fesztiválról van is szó, természetes módon fokozta az est hatását.

Az új „brand”, vagyis az új márka, amit a kultúrára főgőny osztrákok megalkottak, a Proms im Schlosspark nevet viseli. Mindenki jó gondolatnak tartja, nem kevés pénzt költöttek arra, hogy méltóképpen folytatható legyen a Lon-

donban már 100 éve megkezdett nyári koncertek helyszíneinek bővítése Európában. Alapvetően a környéken lakók is egyetértenek azzal, hogy ez egy zenei nyári csoda, amely az Eisenstadt-i Esterházy-kastély mögötti parknak, annak barokk elemeinek újrakoncolásával jöhet létre.

A varázsfuvola szíjára Ekaterina Bakanova lesz.

A burgenlandi kulturális rendezvények motorja az Esterházy Magánalapítvány, melynek a vezérigazgatója *dr. Ottrubay István*. Tőle tudtuk meg, hogy újabb kulturális ötletek megvalósítására is mindig nyitottak, mert a fejlődés záloga az állandó megújulás. Az Opernfestspiele St. Margarethen karöltve érdekes és színvonalas programokkal várja a kultúra iránt érdeklődőket – nemcsak Eisenstadtban, hanem Burg Forchtensteinben vagy a Kammermusikfestivalon Lockenhauzen, nem beszélve a Haydn Festspieléről.

A következő esemény Wolfgang Amadeus Mozart Die Zauberflöte – Varázsfuvola lesz 2010. július 14-én. A program egészen augusztus 29-ig látható.

A számkok tükrében

A Kulturland Burgenland projekt a fesztiválokkal, vendégváro helyekkel tavaly négyezszázmillió eurónál több bevételt könyvelhetett el. Tíz százalékat a mezőgazdaság! Pontosabban ezen ágazat turistákat, kulturális esemény-látogatókat kiszolgáló ágazatát. Minden 9. munkahely a „kulturális gazdasághoz” kapcsolható. Csak az utóbbi 10 évben 5 millió vendég látogatta a különböző burgenlandi kulturális programokat.

fesztiválok

Wagner Róbert Tamás első könyvével, a Székely bumerággal és kislányával, Kincsvölén.

IDEGENVEZETŐ FRANKÓNAN: KALANDOS VILÁGUTAZÁS UTÁN ÁGFALVÁN TALÁLT OTTHONRA

Székely bumeráng

„Székelynek azért székely, mert részben én is az vagyok, ott nőttem fel a Székelységben, s jól ismerem az ottaniak eszejárását; bumeráng pedig azért, mert fiatalként elhagytam a magyar kultúrkört, később azonban visszatértem. Még ha nem is teljesen oda, ahonnan elindultam” – magyarázza kötete címét **Wagner Róbert Tamás**.

SOPRON
GOSZTONYI MIKLÓS

– A kötet elején főleg családom történeteit dolgoztam fel Trianon óta – mondja a kolozsvári születésű szerző, aki civilként Frankón (Forchtenstein) városban idegenvezető. – Emellett arról is írok, miért és hogyan szóródtak szét erdélyi magyar családok tízezrei a világ minden tájára az első világháború után. Lehet, ma sem fellelhető a teljesség, de az akkori és ottani világ kegyetlenül tele volt nyomortársakkal. Mindenkinél nehezebb volt, mégis a legeslegnehezebb sors a magyaroknak jutott. Romániai életünket börtönné éreztük, magunkat pedig politikai üldözötteknek. Szüle-

immel később a Székelységbe, Sepsiszentgyörgyre költöztünk. A felmenőim között vannak erdélyi magyarok, székely magyarok, akikről ugye tudjuk, valójában hunok, mégpedig Attila legkisebb fiának, Csabának az ivadéka. Apai ágon erdélyi szászok vére is folyik ereimben. Közvetlen a ’89-es romániai forradalom után, 18 évesen aztán úgy döntöttem, kihasználom a német származást és Németországban próbálok szerencsét. Végül ott érettségiztem és Münchenben jártam sportegyetemre. Megszokni azonban sosem sikerült a hűvös német léghőmérséklet; ezért „nomád életre” adtam a fejem és tíz éven keresztül országról országra vándoroltam. Több-kevesebb időt töltöttem el az Egyesült Államokban, Kanadában,

Svájcban, Olaszországban, Ausztráliában. Addig utaztam, amíg teljesen letisztult bennem hovatartozásom: rájöttem ugyanis, hogy kizárólag magyar környezetben tudom elképzelni az életemet. A legjobban az anyanyelvem hiányzott mindenhol. Hiába jártam szebbnél szebb helyeken, hiába beszéltem idegen nyelvet, mégis az imádott magyar nyelvem nélkül végig úgy éreztem magam, mint egy árva gyerek. A világpolgároknak van egy nagy hátrányuk, mindamellett, hogy mindenhol otthon vannak: istenigazából sehol sincsenek otthon. Ez történt velem is. Ráéreztem, hogy teljesen elgyökértelemedtem. Elkezdtem attól félni, sehol nincs számomra hely, ahol leléhetném az életem. „Kiszűrtam” magamnak az osztrák–magyar határvidéket, Sopront. Amikor először megpillantottam a Tűztornyot, azonnal megéreztem, ezt a helyet kerestem egész életemben. Végül Sopron „elővárosában”, Ágfalván telepedtem le, ott, ahol a táj egy kicsit hasonlít a Székelyföldre, Sepsiszentgyörgy környékére.

Fertőd lampion-nagyhatalom lesz?

A Múzeumok Éjszakáján tündérek és színes lampionok lepték el a fertődi Esterházy-kastély udvarát. A látvány ugyancsak elbűvölte az ide érkezőket – a szervezők erre alapozva a jövőben évenként itt rendeznék meg a legnagyobb hazai lampionfesztivált.

FERTŐD
HARCÁSÁS JUDIT

Javában tart a fertődi Esterházy-palota felújítása, ám ez cseppet sem zavarta a Múzeumok Éjszakájára érkezőket, akik előtt ezúttal olyan kapukat is kinyitottak, amelyeket máskor nem, s ezzel meglepennedett Fényes Miklós herceg birodalma.

– Egy keleti kapcsolatunk révén sikerült ehhez a nagy mennyiségű lampionhoz hozzájutnunk, s ez a hangulatos este adta az ötletet, hogy évente itt, a Múzeumok Éjszakájához kapcsolódva rendezzük meg a hazai lampionfesztivált – sorolta *Varga Kálmán*, a Mú-

Tündérek a kastély udvarán: évente mind több, szemet gyönyörködtető lampionnal díszítenék fel a palota kertjét és környékét. A startot kétszáz fényforrás jelentette. FOTÓ: HARCÁSÁS

emlékét Nemzeti Gondnokság igazgatója.

A hazai kastélyok közül az eszterházi az egyetlen, amely őrzi a kínai kultúrát a lakkozobával, a falak kínai motívum-

munkáról is kérdeztük, eszterint december végéig befejeződhet a kastély felújításának első üteme, amelyet 2011-ben folytatnak. Restaurátorok fogtak a belső falak tisztításához, a korabeli falfestések helyreállításához, és jelenleg is tart a belső terek, a lépcsőházak restaurálása, amely – az első ütemet számítva – eltart az év végéig. A 3 és fél milliárd forint – amely zömében uniós támogatás – az egész épülethez szükséges megújulásra, restaurálására nem elegendő, ám remények szerint a jelenlegi, évi 150–160 ezres látogatószám megduplázódhat. Kétezer-tizenegyet fozokatosan megújulnak a déli nagy park felőli homlokzatok, rekonstruálják a bábszínház tetetjét. A 90 százalékos uniós forrásból megvalósuló beruházás eredményeképpen a műemlékegyüttesben három év múlva megnyílnak az Eszterháza Közép-európai Kulturális Központ.

Az igazgatót az aktuális